

Høringsnotat for den indledende høring for ansøgning om indvinding af råstoffer og høring for idéoplæg til miljøkonsekvensrapport (VVM) for råstofindvinding ved Bjerrede i Faxe Kommune

Dato: 1. maj 2019

Regional Udvikling

Alléen 15

4180 Sorø

Tlf.: 70 15 50 00

naturmiljo@regionsjaelland.dk

www.regionsjaelland.dk

Sagsnr:

15/00104

Sagsbehandler

Randi Onsberg Johansson

5787 5763

radj@regionsjaelland.dk

Indledning

Region Sjælland har i 2018 afholdt to høringer for ansøgning om råstofindvinding på Bjerredevej 22, 4682 Tureby, i Faxe Kommune. Berørte parter og berørte myndigheder er blevet hørt direkte ved begge høringer.

Dette høringsnotat er et procesdokument/arbejdsdokument, der opsummerer indholdet af de høringssvar som Region Sjælland har modtaget i de to høringer. Høringsnotatet har først og fremmest til formål, at danne grundlag for regionens afgrænsningsnotat til ansøger om, hvor omfattende og detaljerede oplysninger ansøger skal fremlægge i miljøkonsekvensrapporten (VVM), jf. miljøvurderingslovens § 23, stk. 1. Herudover vil høringsnotatet indgå som grundlag for udarbejdelsen af vilkår i udkast til gravetilladelse.

Høringsnotat skal således ikke i sig selv give svar på bemærkninger og spørgsmål i de indkomne høringssvar. Høringsnotat forholder sig dog til de forhold, som regionen allerede nu kan give (foreløbige) svar på.

I perioden 10/4-9/5-18 var der indledende høring for ansøgning om tilladelse til råstofindvinding. Indvinder afholdt et orienteringsmøde for borgerne i området den 23/4-18. Mødet havde til formål at få de omkringboendes bemærkninger til den ansøgte råstofindvinding forud for

regionens behandling af ansøgningen. Den indledende høring omfattede et ansøgt areal på ca. 24 ha som er beliggende i råstofplanens graveområde.

Ansøger sendte efterfølgende den 18. maj 2018 en revideret ansøgning for en udvidelse af arealet til ca. 40 ha i råstofplanens graveområde (angivet til 38,6 ha i Råstofplan 2016). Den ansøgte indvinding skal miljøvurderes (VVM), da arealet er >25 ha.

Region Sjælland har i perioden 29/8-26/9-18 afholdt en offentlig høring, kaldet 1. offentlige høring, der skal danne grundlag for bl.a. et afgrænsningsnotat for miljøkonsekvensrapportens indhold (VVM), jf. miljøvurderingslovens § 35, stk. 1, nr. 2. Den 1. offentlige høring omfattede samtidig et areal på ca. 16,5 ha uden for råstofplanens graveområde, der ikke er omfattet af selve ansøgningen om gravetilladelse eller råstofplanens graveområde. Miljøvurderingen skal belyse miljøforholdene også for dette areal, hvis arealet på et senere tidspunkt skal inddrages som graveområde i råstofplanen, og der også søges om tilladelse til råstofindvinding på dette areal.

Miljøkonsekvensrapporten vil sammen med ansøgningen og udkast til afgørelse om gravetilladelse blive sendt i en 2. offentlig høring, jf. miljøvurderingslovens § 35, stk. 1, nr. 3.

Regionen kan træffe endelig afgørelse i sagen efter den 2. offentlige høring.

Region Sjælland har modtaget 73 høringssvar i henholdsvis den indledende og den 1. offentlige høring tilsammen.

Indhold

Høringssvar	4
Påvirkning af områdets grundvandsinteresser	6
Påvirkning af nærområdets natur	8
Råstofgravens støjpåvirkning	10
Råstofgravens støvpåvirkning	12
Trafikale forhold	14
Visuelle forhold (landskab og kulturarv)	17
Efterbehandling	18
Plan- og råstofmæssige forhold	19
Driftstider	22
Friluftsliv	23
Det ansøgte areals størrelse og VVM	23
Værdiforringelser, skader på naboejendom og økonomisk kompensation	24
Andre forhold og generel håndhævelse af vilkår	26
Tilladelsesprocessen	29

Hørings svar

- Danmarks Naturfredningsforening i Faxe Kommune (36)
- Faxe Kommune (26, 54, 82)
- Foreningen mod grusgrav i Bjerrede og omegn (ca. 60 medlemmer/husstande), v. Finn Hansen (42, 70)
- Køge Kommune (53)
- Anders Favrholdt, Ulstrup Bygade 14, 4682 Tureby (9)
- Anna-Kathrine Hauborg og Birger Jensen, Bjerredevej 47, 4682 Tureby (58)
- Anne Kristine og René Godborg, Ulstrupvej 1D, 4682 Tureby (43, 44, 45)
- Anne-Marie og Knud Bjørn, Bjerredevej 20C, 4682 Tureby (55, A27)
- Anne og Jan Holmlund, Juellundvej 1, 4682 Tureby (1, 46, 50, A53)
- Bente og Michael Hansen, Mosegårdsvej 5, 4682 Tureby (16, 59)
- Bjørn Grøn, Juellundvej 10, 4682 Tureby (39)
- Christer Boldsen, Ulstrupvej 3, 4682 Tureby (2, 4, 14, 60)
- Finn og Helle Hansen, Mosegårdsvej 2, 4682 Tureby (32, 69)
- Flemming Hansen og Lone Kjærulf Hansen, Ulstrup Bygade 8, 4682 Tureby (A28)
- Hanne og Ole Andersen, Bjerredevej 40, 4682 Tureby (12, 35, 57)
- Hanne Gall, Bjerredevej 14, 4682 Tureby (23, 24)
- Henrik Aakast og Inge Feigh, Ulstrup Bygade 6, 4682 Tureby – på vegne af Ulstrup Bygade 2 og 6 A-B-C samt Ulstrupvej 1C (29, 78)
- Jakob Brent Petersen og Mette Fanefjord, Rødemosevej 13, 4682 Tureby (15, 61)
- Jette og Niels Hermansen, Bjerredevej 36, 4682 Tureby (48, 76)
- Kjeld Hansen, Mosegårdsvej 4, 4682 Tureby (27)
- Lars Folmann, Ulstrupvej 6, 4682 Tureby (47, 79)
- Lene og Claus Topp, Bjerredevej 27, 4682 Tureby (6)
- Lenette Hansen og Dan Christiansen, Bjerredevej 31, 4682 Tureby (28)
- Mari-Louise og Sebastian Bach, Ulstrup Bygade 3A, 4682 Tureby (64)
- Martin Krøis Holtmann og Lucy Caudery, Mosegårdsvej 3, 4682 Tureby (3, 65)
- Maj-Britt og Frank Jensen, Bjerredevej 27, 4682 Tureby (5, 56, 62)
- Maj-Britt og Jan Persson, Bjerredevej 4, 4682 Tureby (13)
- Mogens Larsen, Bjerredevej 14, 4682 Tureby (21, 22)
- Niels Erik Munch-Christensen, Ulstrupvej 4, 4682 Tureby (33, 77)
- Our Family ApS og familien Bodilsen, Troelstrupvej 14, 4690 Haslev – ejer flere ejendomme i lokalområdet (19, 63)
- Pernille og Kim Heller, Ulstrupvej 2, 4682 Tureby (37, 67)
- Peter Wetendorff, Bjerredevej 16, 4682 Tureby (10)
- Randi og Palle Steenberg Nielsen, Vangevej 3, 4682 Tureby (18)
- Rasmus Rudbeck og Maia Bengtsen, Bjerredevej 25, 4682 Tureby (11, 17)
- Susanne og Preben Andreasen, Ulstrupvej 8, 4682 Tureby (40, 41, 49)
- Susanne Stampe, Ulstrup Bygade 3A, 4682 Tureby (8)

- Tina og Thor Grønbæk, Holtug Strandvej 5, 4660 St. Heddinge – ejer af Mosegårdsvej 1, 4682 Tureby (31, 72)
- Torben Birkedal, Bjerredevej 41, 4682 Tureby (38, 66)
- Torsten og Yvonne Boje, Bjerredevej 43, 4682 Tureby (71, A25)

Påvirkning af områdets grundvandsinteresser

2, 3, 4, 9, 13, 15, 18, 19, 21, 23, 26, 29, 31, 33, 35, 42, 43, 47, 53, 54, 55, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 67, 69, 70, 72, 76, 77, 78, 82

En række høringssvar udtrykker bekymring for grund- og drikkevandsinteresserne i området, herunder både den private og offentlige drikkevandsindvinding.

Samtidig udtrykkes bekymring for, hvad en grundvandssænkning kan få af betydning for landbrug, bygninger og natur. Faxe Kommune udtrykker specifikt bekymring for konsekvenserne i relation til det nærliggende Natura 2000-område Bagholt Mose, samt områdets vandhuller og søer, hvor der med stor sandsynlighed findes bilag IV-arter.

Vil gravning under grundvandsspejl, med påvirkning af både det primære og sekundære grundvandsspejl, påvirke bl.a. sokkel og fundament og give sætningsskader på naboejendomme. Det bør undersøges, hvilke foranstaltninger der i givet fald vil blive taget (se også afsnit om skader på naboejendomme længere nedefor).

Endelig udtrykkes bekymring for evt. opfyld af grusgraven, og om det vil kunne udgøre en forureningsfare for grundvandet.

Det anføres generelt, at der er godt drikkevand i området, og at dette kan blive en knap ressource i fremtiden. I det vestlige område står de sekundære grundvandsspejl bare to meter under terræn.

Samtidig anføres det, herunder fra Faxe Kommune, at der er komplicerede grundvandsforhold i området, og at der er mangelfuld viden om forholdene. Der er tvivl om grundvandets strømninger i området. Da dette er afgørende for hvilke konsekvenser grusindvinding vil have på grundvandsdannelsen, bør grundvandets strømningsretning afklares i miljøvurderingen. Det bør konkretiseres hvilken påvirkning sænkningen har på de relevante vandforsyningsanlæg

Både høringssvar nr. 31 og 42 er vedlagt en række bilag om grundvandsforholdene, herunder en rapport udarbejdet af COWI.

Det skal undersøges om private brønde vil tørre ud, når der graves under grundvandsspejl. Nogle af de private brønde bruges tillige erhvervsmæssigt. Det anføres, at nogle brønde blev udtørret ved tidligere gravning på Juellundvej.

VVM-undersøgelsen skal belyse konsekvensen af grusindvindingen for samtlige boringer i nærområdet. I det omfang klimafremskrivninger indikerer at vi får flere somre som den i 2018, bør dette tages med i betragtning.

Køge Kommune forventer, at regionen involverer kommunen i den videre sagsbehandling af gravetilladelsen, bl.a. som følge af, at Tureby-Alkestrup Vandværks grundvandsdannende opland og indvindingsopland ligger i området. En sårbarhedsvurdering af det primære grundvandsmagasin vurderer, at området tættest på graveområdet er sårbart.

Siderenden til Ørslevrenden ligger under graveområdet. Kan det påvirke drikkevandsinteresserne. De relevante vandselskaber for Ringsted, Køge og København bør inddrages i sagen.

Der er fundet pesticider i en række vandværksboringer. Hvilke konsekvenser vil det have for grundvandet, hvis man fjerner muldlaget.

Hvilke konsekvenser vil det medføre af følger for Tureby-Alkestrup Vandværk og Fruedal Vandværk, hvis grundvandet bliver forurennet. Der leveres også vand til kommuner nordpå.

Hvilke direkte konsekvenser vil en grundvandssænkning i de sekundære grundvandsspejl have for nabomarkerne omkring graveområdet. Hvordan vil en grundvandssænkning påvirke landbrugsjorden i 2 km omkreds.

Hvilke sammenhænge er der mellem det højtliggende sekundære grundvandsspejl i og omkring graveområdet og dels overfladevand, som løber i Vedskølle Å (forsynet af kilder nær graveområdet), dels det primære grundvandsspejl, som bl.a. forsyner både drikkevandsboringer og Vedskølle Å ved pumpning?

Region Sjællands bemærkninger

Grundvandsforholdene skal i miljøkonsekvensrapporten vurderes grundigt i forhold til drikkevandsinteresser, natur, overfladevand, bygningssætninger og landbrug.

Det ansøgte areal ligger i område med særlige drikkevandsinteresser.

Omkring 1,2 km vest for den vestlige afgrænsning af graveområdet, findes Bagholt Mose. Højmosen er et såkaldt Natura 2000-område, der er beskyttet efter habitatbekendtgørelsen (1595/2018). Registreringsgrundlaget for Natura 2000-området omfatter naturtyper (f.eks. Hængesæk), som er følsomme overfor variation i grundvandsspejlet. Risiko for påvirkning af mosen vil blive særligt belyst i miljøkonsekvensrapporten.

I miljøkonsekvensvurderingen vil der blive beskrevet som alternativ, at der ikke indvindes under grundvandsspejl. I dette alternativ vil fordele og ulemper ved at der ikke indvindes under grundvandsspejl blive beskrevet.

I den kommende tilladelse til indvinding af råstoffer fastsættes der vilkår ud fra den konkrete situation i graven med henblik på at minimere risikoen for forurening fra blandt andet maskinel og tanke.

Faxe Kommune er som grundvandsmyndighed direkte involveret i sagen i forbindelse med eventuel vandindvindingstilladelse til gravning under grundvandsspejl. Faxe Kommune og

Region Sjælland vil inddrage Køge Kommune i det omfang det er relevant, ligesom Køge Kommune vil blive hørt i forbindelse med den 2. offentlige høring for miljøkonsekvensrapporten og udkast til gravetilladelse.

Påvirkning af nærområdets natur

1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 13, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 26, 27, 29, 31, 36, 42, 46, 47, 53, 54, 55, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 67, 69, 70, 72, 78, 79, A28, A53, 82

En række høringssvar udtrykker bekymring for naturforholdene i området, særligt i forbindelse med gravning under grundvandsspejl. Der er meget værdifuld natur i Bjerrede, meget af den knyttet op på vådområder. Høringssvar 31, 42 og 72 er vedlagt bilag om naturforholdene, bl.a. COWI-rapport.

Der bør i miljøvurderingen beskrives et scenarie, hvor der kun indvindes grus over grundvandsspejlet, da det alene i forhold til Danmarks internationale forpligtelser efter vandrammedirektivet og habitatdirektivet er det eneste mulige. Der er dog mange forhold der taler for at end ikke dette bør tillades.

Bagholt mose ca. 1 km fra området er fredet og er et Natura 2000-område, og der vokser bl.a. liden kæruld, mygblomst og kær-gittermos. Det skal efter reglerne for Natura 2000-områder vurderes om området kan blive væsentligt påvirket.

Ud over en undersøgelse af konsekvensen for naturindholdet i Bagholt Mose som en vandstandssænkning ved grusindvinding vil medføre, bør der også undersøges et nul-scenarie hvor naturpotentialet beskrives, set i lyset af de seneste tiltag for forbedring af naturtypen, og de gældende indsatsplaner for området.

Der er i fredningsbestemmelserne for Bagholt Mose fra 1987 fastsat en kote for dræningen af moseområdet (fra fredningens § 7: "Den nuværende bundkote ved afløbsgrøftens skæring ved Tørvevejen skal fastholdes, hvilket skal sikres ved rørlægning eller støbt tærskel... ved afløbsgrøftens udløb af moseområdet med en bundkote på 34,28 m").

Bagholt Moses vandstand skal fastholdes og overvåges.

Mange beskyttede arter (habitatdirektivets bilag IV) vil sandsynligvis lide under selv en mindre sænkning af vandstanden. Der findes (formentlig) bl.a. flagermus, (brun) springfrø, spidssnudet frø og stor vandsalamander. Påvirkningen af naturværdierne og beskyttede naturtyper i området skal afklares.

Hvordan sikres beskyttede dyrearter. Der skal etableres erstatningsnatur, bl. a for bilag IV-arter.

Der er i området flere arealer med natur, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Køge Kommune anfører, at Køge Kommunes nærmeste beskyttede natur er § 3-beskyttede vandhuller og vandløb omkring 700 m nord for graveområdet. Hvis råstofindvindingen medfører ændring af vandspejl og overfladevandet i vandhullerne og vandløbet skal der meddeles dispensation efter naturbeskyttelsesloven med vilkår om etablering af erstatningsnatur.

Et af vandhullerne i området ligger meget tæt på flere huse, samt vejen Mosegårdsvej, og i et hjørne af området (mod sydvest). Da der på dette areal skal indtænkes respektafstande til skel og vej, samt laves støjvolde, vil det være nærliggende at lade dette vandhul bestå under grusindvindingen.

Hvem er ansvarlig hvis beskyttede naturværdier lider overlast, og hvilken straf kan det medføre.

Det bør afklares om gravningen vil påvirke f.eks. vandføringen i Vedskølle Å, som udspringer i graveområdet tæt ved Ulstrup samt påvirkningen på Bjerrede Sø.

Der er set rød glente og havørn i området.

Der er i 2014 og 2018 set rastende traner lidt syd for graveområdet. Det bør undersøges om indvindingsaktiviteterne vil påvirke tranernes mulighed for at benytte området som overflyvnings- og hvileområde.

Under sommerens tørke måtte selv ældre træer og beplantninger give op. Hvilke konsekvenser vil det have for vegetationen, herunder store træer, hvis det øvre grundvandsspejl sænkes ved gravningen.

Region Sjællands bemærkninger

Påvirkningen af områdets natur skal vurderes i miljøkonsekvensrapporten, herunder ved gravning under grundvandsspejl.

Det er Råstofplan 2016's udgangspunkt (retningslinje 5), at råstofferne skal udnyttes og oparbejdes optimalt, såvel over som under grundvandsspejlet. Baggrunden for dette er, at der derved ikke efterlades en samfundsmæssig værdifuld råstofressource, samtidig med, at det reducerer behovet for at åbne nye råstofgrave. Som udgangspunkt ønsker Region Sjælland derfor, at råstofferne skal udnyttes under grundvandsspejl. Region Sjælland vurderer dog, at miljøvurderingen også skal belyse et alternativ, hvor der ikke foregår indvinding under grundvandsspejl, samt de fordele og ulemper der vil være i forhold til dette alternativ.

Natura 2000-området Bagholt Mose rummer en række våde naturtyper med overvægt af mose, bl.a. arealer med karakter af hængesæk, som de eneste lysåbne arealer. Afstanden til mosen er ned til ca. 1,2 km. Der ændres ikke i bundkoten ved afløbsgrøften ved Bagholt Mose i forhold til hvordan den er fastsat i fredningen.

Det blev i 2012 i forbindelse med udlæg af graveområdet i Råstofplan 2012 vurderet, at en sænkning af grundvandsspejlet i værste fald ville være under 3 cm, og at projektet ikke vil kunne påvirke Bagholt Mose væsentligt.

Grundvandsforhold vedrørende blandt andet Bagholt Mose vil blive behandlet i miljøkonsekvensvurderingen.

Det forventes at en række søer og vandhuller beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 vil blive udgravet. Ændringer i tilstanden af disse kræver dispensation fra Faxe Kommune. I miljøkonsekvensrapporten vil spørgsmålet om bl.a. eventuel erstatningsnatur for de eventuelt nedlagte vandhuller blive behandlet.

Også øst for graveområdet ligger Vedskølle Å og en række beskyttede naturtyper relativt tæt på graveområdet. Der kan samtidig være dyre- og plantearter beskyttet efter habitatdirektivets bilag IV.

Miljøkonsekvensrapporten skal belyse konsekvenserne for de naturmæssige værdier, herunder særligt konsekvenserne for Bagholt Mose, natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 samt dyre- og plantearter beskyttet efter habitatdirektivets bilag IV.

Faxe Kommune er myndighed efter naturbeskyttelsesloven og fastlægger vilkår ved eventuel dispensation til ændring af tilstanden af naturtyper beskyttet efter lovens § 3. Region Sjælland er myndighed i forhold til gravetilladelsen, herunder miljøvurderingen.

Region Sjælland og Faxe Kommune skal hver især føre tilsyn med tilsyn med, vilkårene for indvinding overholdes. Indvinder kan påbydes at overholde vilkårene ved overtrædelse.

Råstofgravens støjpåvirkning

3, 4, 5, 6, 8, 11, 13, 15, 16, 19, 26, 29, 31, 32, 35, 37, 42, 47, 48, 53, 54, 55, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 67, 69, 70, 71, 72, 76, 78, A25

En række høringssvar udtrykker bekymring for støj og rystelser/vibrationer fra aktiviteterne i grusgraven og fra transporten til og fra området. Det fremhæves bl.a., at støj kan forårsage en række sygdomme.

Vil der blive opstillet en stenknuser med dertil hørende støj.

Samtidig fremhæves det, at graveområdet ligger højere end Ulstrup By og Bjerrede, hvilket kan forstærke støjgenerne. Støjen kan også bevæge sig i buer, så den høres tydeligere længere væk.

Der skal laves en vurdering af støjforholdene, herunder ift. de særligt støjende aktiviteter og de støjdæmpende foranstaltninger.

Der bør laves en måling af støjen fra den eksisterende trafik i krydset Bjerredevej/Byvej for at belyse om det er tilrådeligt at intensivere trafikken.

Støj fra kl. 6 om morgenen, i særdeleshed om lørdagen, kan forstyrre fred og ro, og gøre området ikke-attraktivt for nuværende beboere og potentielle tilflyttere. Også folk med nattearbejde skal have ro til at kunne sove i dagtimerne.

Stort set hele Bjerrede Landsby er omfattet af Lokalplan 700-71, der giver mulighed for 6 åben-lav boliger og jordbrugspareller.

Køge Kommune gør opmærksom på, at forslag til Kommuneplan 2017 udlægger et område vest for Algestrup på ca. 20 ha til ny boligbebyggelse, ca. 1,4 km sydøst for graveområdet. Efter 2021 forventes på sigt, at området kan rumme ca. 200 boliger. Kommunen vil gerne have belyst, hvordan eksisterende og planlagt byområde ved Algestrup, og andre naboer, kan blive påvirket af støj (og støv), både ift. grave- og transportaktiviteter.

En nabo med biodynamisk jordbrug og gårdbutik frygter, at bl.a. støj vil skræmme kunder væk.

Der skal etableres støjvold i skel til Ulstrupvej 1C, som huser sårbare børn og unge.

Ejer af Bjerredevej 36 foreslår, at gravegrænsen holder en rimelig ekstra afstand til ejendommen, da ejendommen ligger særligt (allermest) udsat i det nordøstlige hjørne, med bl.a. udkørsel ca. 30 m fra soveværelset/kontor, der ligger på 1. sal med vinduer direkte ud mod graveområdet. Lastbilerne kommer til at gasse op og bremse lige uden for huset. Ejendommen ligger desuden lavt pga. tidligere gravning, selve huset dog højt ift. arealet vest for. Det er derfor tvivlsomt om en støjvold vil kunne sikre støjkravene. På dette nordlige areal ligger grusforekomsten overligt, og aktiviteterne bliver derfor ikke gemt ned i et dybt hul. Det vil stille store krav til afskærmende foranstaltninger, herunder støjvolde, og måske en midlertidig nedgravning af anlægget til under råstofniveauet. Det bør belyses i miljøvurderingen, hvordan støjgenerne kan minimeres, ligesom den sundhedsmæssige risiko ved at bo så udsat som nabo ift. støj og vibrationer (og støv) skal afdækkes. Det skal lægges til grund ved vurderingen af støjen, at Nymølle har udtalt, at de vil trække gravegrænsen 30 m væk fra skellet til grunden. De afværgende foranstaltninger bør ikke kun basere sig på en adfærd hos indvinder, men sikres gennem anlæg og indretning af graven. En del af ressourcen i det nordøstlige nær-område er i øvrigt allerede indvundet. Der kan derfor kun forventes en mindre og opblandet ressource.

Hvordan vil man generelt beskytte beboerne mod støj fra maskiner og lastbiler, så den ikke generer.

Der skal laves støjvolde med hurtigt voksende beplantning, særligt hvor der er kort afstand til naboer. Støjvolde skal beplantes med markblomster og græsser for at fremme insektliv og for at forhindre, at der spredes ukrudt derfra.

Hvordan sikrer man sig, at grænseværdierne (vilkår) ikke overskrides. Vil der være overvågning af vilkår for støj.

Region Sjællands bemærkninger

Forholdene omkring støj og vibration skal vurderes i miljøkonsekvensrapporten, herunder i forhold til omkringliggende beboelse.

Støjberegninger omhandler støjbelastningen i omgivelserne under selve råstofindvindingen. Støjen kommer først og fremmest fra forarbejdningsanlæg (sorteringsanlæg), kørende materiel (læssemaskiner og gravemaskiner) samt dieselgenerator til tørsigteanlægget.

Der vil forud for gravningen i hver af projektets op til 4 faser blive etableret støjvolde af overjord i 4 meters højde for at dæmpe støjgenerne.

Ved støjberegninger samt fastsættelse af vilkår anvendes der for råstofgrave i åben land typisk vejledende støjgrænser fra miljøstyrelsens støjvejledning (områdetype 3 - "Områder for blandet bolig og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne)"). I miljøkonsekvensvurderingen vil der blive lavet en konkret vurdering af de forventede støjbidrag i forbindelse med indvindingen. Der vil i den kommende råstoftilladelse blive fastsat vilkår for støjgrænser, ud fra blandt andet miljøkonsekvensrapporten.

Støjgener vil blive inddraget ved fastlæggelse af gravegrænser.

Der er ikke søgt om tilladelse til sten – eller betonknusning. En råstoftilladelse meddeles på baggrund af det ansøgte. Hvis der på et senere tidspunkt ansøges om tilladelse til knusning af beton, skal sagen behandles som en miljøgodkendelse af Faxe Kommune efter miljøbeskyttelsesloven kapitel 5.

Råstofgravens støvpåvirkning

1, 2, 3, 5, 8, 11, 13, 15, 16, 19, 26, 29, 31, 32, 33, 35, 37, 42, 44, 48, 53, 54, 55, 57, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 67, 69, 70, 71, 72, 76

En række høringssvar udtrykker bekymring for støvgener. Samtidig fremhæves det, at graveområdet ligger højere end Ulstrup By og Bjerrede, hvilket vil øge støvgenerne. Det høje indhold af silt i området kan ligeledes have betydning. De største støvgener kommer ofte fra de nærmeste veje, hvor der lægger sig et tykt lag grusstøv, som hvirvles op ved kørsel.

Hvad består tilført materiale af, evt. lettere forurenede byggemateriale, og er der risiko for at indånde farligt støv. Hvordan sikres, at Nymølle Stenindustri ikke tilføjer nye/andet materiale på grunden.

Hvad er konsekvensen af støv fra et evt. anlæg til knusning af beton.

Ved indånding af kvartsstøv kan der udvikles stenlunge og lungekræft. Det bør undersøges hvad støv vil betyde for folk med støvallergi, astma eller KOL.

Køge Kommune gør opmærksom på, at forslag til Kommuneplan 2017 udlægger et område vest for Algestrup på ca. 20 ha til ny boligbebyggelse, ca. 1,4 km sydøst for graveområdet. Efter 2021 forventes på sigt, at området kan rumme ca. 200 boliger. Vil gerne have belyst, hvordan eksisterende og planlagt byområde ved Algestrup, og andre naboer, kan blive påvirket af (støj og) støv, både ift. grave- og transportaktiviteter.

Nabo med biodynamisk jordbrug (bl.a. får og bier) og gårdbutik frygter at bl.a. støv vil skræmme kunder væk. Støv kan ødelægge græsset og dermed wrappen.

Andre er bekymret for, at støv vil lægge sig omkring græssets blade og rodnet med risiko for, at produktionen af grovfoder til bl.a. eliteheste vil indeholde mængder, der kan forårsage sandkolik. Ved optørring af grovfoderet vil det fineste støv give anledning til støvallergi og hesten kan udvikle en kronisk lungesygdom. Også græssende heste vil kunne få sandkolik, ligesom de kan indånde støv.

En vinavler er bekymret for støvgener på druerne.

Det bør belyses, hvilke indvirkninger sandstøv har på afgrøder og husdyr.

Ejer af Bjerredevej 36 foreslår, at gravegrænsen holder en rimelig ekstra afstand til ejendommen, da ejendommen ligger særligt udsat i det nordøstlige hjørne. På dette nordlige areal ligger grusforekomsten overligt, og aktiviteterne bliver derfor ikke gemt ned i et dybt hul. Det vil stille store krav til afskærmende foranstaltninger og måske en midlertidig nedgravning af anlægget til under råstofniveauet.

I forhold til støv skal man også være opmærksom på det høje indhold af silt, og der bør derfor stilles krav om egentlige sprinkleranlæg eller vandkanoner, der hvor materialerne håndteres, og ikke bare vanding af kørselsvejene. Der kan også stilles vilkår om vanding af uoverdækkede lastbiler inden udkørsel.

Støjvolde og hurtigt voksende beplantning bør etableres for at modvirke støv.

Region Sjællands bemærkninger

Forholdene omkring støv bliver vurderet i miljøkonsekvensrapporten, herunder i forhold til mennesker og omkringliggende landbrug.

De mulige støvkilder kommer fra driften af grusgraven og fra transporten af materialer til og fra råstofgraven.

I miljøkonsekvensvurderingen skal det belyses i hvilken grad der er risiko for gener ved støvpåvirkning fra indvindingen, og i så fald de muligheder der er for mindsning af generne, herunder også de sundhedsmæssige konsekvenser.

Der er ikke søgt om tilladelse til betonknusning. Hvis der på et tidspunkt bliver søgt om betonknusning i råstofgraven vil dette forudsætte en miljøgodkendelse fra Faxe kommune. En miljøgodkendelse vil også omfatte en vurdering af mulige miljøkonsekvenser.

Trafikale forhold

1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 22, 24, 26, 27, 28, 29, 31, 35, 37, 38, 39, 41, 42, 45, 46, 47, 48, 53, 54, 55, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 69, 70, 71, 72, 78, 79, A25, A27, A28, A53, 82

En række høringssvar udtrykker bekymring for de trafikale sikkerheds- og trængselsforhold i området. Hvordan vil man håndtere 30-60, nogle nævner op til 100, lastbiler på Bjerredevej og nærliggende (smalle) stikveje til Slimmingevej med motorvejsadgang.

Bjerredevej er smal, og to biler kan ikke mødes samtidig med en fodgænger eller cyklist. Der er meget trafik i forvejen, bl.a. pendlere, busruter og store landbrugsmaskiner. Grusgravning vil give trængsels- og køproblemer for bl.a. pendlere, særligt i myldretiden.

Samtidig er der forskellige bløde trafikanter i området. Bjerredevej er skolevej og træningsrute for cykelryttere, ligesom der generelt er cyklende børn, gående, hundeluftere og ryttere til hest (området har ca. 30-35 heste). Der er desuden en spejderhytte på Bjerredevej. Der er ikke cykelstier eller gadebelysning. Trafiksikkerheden for de bløde trafikanter skal belyses.

Der vil ikke være plads nok på vejen til at lastbiler fra grusgraven kan svinge ind og ud på vejen. Lastbiler der svinger ud på Bjerredevej vil kunne give anledning til ulykker.

Kødannelse ifm. svingmanøvrer kan øge risikoen for kollisioner. Der bør i miljøvurderingen beskrives et scenarie, hvor der anlægges venteområde for lastbiler om morgenen på intern vej i grusgraven.

Der bør kigges på udkørselstilladelsen igen. Er det også efter udvidelsen af arealet (ifm. VVM) det rigtige sted at placere den, ud fra hensynet til trafiksikkerhed og naboer. Det bør beskrives hvordan grusgravens adgang til Bjerredevej sikres, f.eks. ved etablering af svingbaner, lyskryds e. lign. Udkørslen er planlagt mellem to sving, med manglende oversigt. Hvordan vil der blive tages hensyn til naboer ved udkørslen.

Det skal undersøges hvilken lovhjemmel der kan regulere til- og frakørsel til gravefeltet, så man kan stille vilkår i en eventuel indvindingstilladelse om hvilket "tvangsruter" der skal benyttes, så ikke det skrøbelige lokal-vejnet i oplandet smadres.

Der er dårlige oversigtsforhold ved udkørsel fra beboelse til Bjerredevej, og nogen har spejl ved udkørslen.

Der bør i miljøvurderingen beskrives et scenarie hvor der holdes en respektafstand og laves tiltag, som sikrer den fortsatte brug af stien langs det sydlige skel ved matrikel 2a, og sikkerheden for både ryttere og gående (se også under "friluftsliv" nedenfor).

Der bør i miljøvurderingen beskrives et scenarie hvor der er optimerede trafikforhold i forhold til brug af Bjerredevej som skolevej, samordnet med vejmyndigheden. I den forbindelse bør Køge Kommune inddrages i udtænkning af en trafikikker løsning ved krydset Slimmingevej/Byvej/Bjerredevej.

Der er dårlige oversigtsforhold i krydset mellem Bjerredevej og Byvej. Der kan opstå farlige situationer ved busstoppestedet ved Byvej. Lastbiler kan i dag ikke passere hinanden i dette kryds.

Køge Kommune vil have belyst konsekvenserne for Bjerredevej, Byvej og Slimmingevej i Køge Kommune med hensyn til trafikikkerhed, bæreevne og slitage.

Juellundvej mod vest kan blive overbelastet, da denne vej kan være en alternativ rute til Slimmingevej og motorvejen. Der bør gennemføres begrænsninger på Juellundsvejs anvendelse. Transport gennem særligt svinget Bjerredevej/Juellundvej er ikke forsvarlig. Der bør derfor alene tillades udkørsel mod øst fra grusgraven.

Hvilken konsekvens vil det få for vejnet og beboere, hvis vognmændene ikke benytter de fastlagte ruter.

Der er forslag om en rundkørsel på Slimmingevej, ud for Fruedalsvej, godt et par kilometer øst for projektområdet. Der foreslås også cykel- og gangsti. Forslagsstiller har fået tilsagn fra en række berørte lodsejere. Der kunne laves gang/cykelsti i en tunnel under Bjerredevej ved Byvej.

Det foreslås også at lave en helt ny vej fra udkørselsstedet på Bjerredevej i lige linje til Slimmingevej.

Det skal undersøges hvad der kræves af vejtekniske installationer (cykelstier, gadebelysning, midterrabat) for at kunne afvikle den tunge trafik fra og til gravefeltet på en sikker måde, uden risiko for omboende og andre trafikanter. Vejene skal generelt udbygges, og der skal laves cykelstier og vejbelysning. Der bør komme fartbegrænsning på 60 km/t og chikaner e. lign. til at sikre lavere hastighed. Kan fysiske tiltag, (bedre) bump, chikaner o. lign., fredeliggøre Bjerrede. Hvilke love kan anvendes for at etablere disse anlæg for indvinders regning.

Mange husejere vil sikkert lave støjafskærmning ud mod Bjerredevej. Hvis vej skal udvides eller der skal etableres cykelstier vil det være godt at kende rammerne, så evt. støjafskærmning, f.eks. træer, ikke skal fjernes igen. Regionen bør gå i dialog med Faxe Kommune om dette.

Hvem skal betale for slitage på vejnettet. Skal borgerne betale for vedligeholdelse af vejen.

Region Sjællands bemærkninger

Miljøkonsekvensvurderingen skal belyse de risici og mulige gener, der kan komme i forbindelse med den øgede trafik til og fra råstofgraven.

Faxe Kommune har besluttet, at tilladelsen til udkørsel til offentlig vej, skal revurderes. Det skyldes, at projektet har ændret sig væsentligt, da ansøger i maj 2018 besluttede at ændre ansøgningen til at omfatte et større areal, og at de trafikale forhold herefter skal indgå i miljøvurderingen.

I miljøvurderingen og i forbindelse med råstoff tilladelse/udkørselstilladelse vil en trafikal løsning, herunder vejadgang, der kan mindske eventuelle gener, blive undersøgt.

Regionen vurderer, at etableringen af en vej med linjeføring fra grusgravens ind- og udkørselssted i lige linje til Slimmingevej ikke er et realistisk og proportionalt alternativ til kørsel på Bjerredevej, da ansøger ikke er ejer af de ejendomme, som vejen skulle gå over. Regionen vurderer tilsvarende, at etablering af en rundkørsel ved Slimmingevej/Fruedalsvej ikke er proportionalt i forhold til det ansøgte projekt, herunder med udgangspunkt i områdets samlede trafikmængde. Der ses derfor ikke nærmere på disse alternativer i miljøvurderingen.

Påvirkning på selve vejnettet, herunder slitage, vurderes ikke at være en væsentlig miljømæssig parameter. Slitage af vejnettet behandles derfor ikke i miljøkonsekvensrapporten. Faxe Kommune vurderer i forbindelse med tilladelse til udkørsel til Bjerredevej de vejtekniske hensyn. Det er vejmyndighederne, der afholder udgifterne til slitage på de offentlige veje.

Vejmyndigheden Faxe Kommune har mulighed for at regulere vej- og trafikforhold, hvis der viser sig et behov herfor. Hvis der sker overtrædelser af gældende vejlovgivning henviser Region Sjælland til relevant myndighed, f.eks politiet.

Da der angiveligt er tale om en gennemgående kirkesti langs det sydlige skel ved matrikel 2a, er stien omfattet af bestemmelser i naturbeskyttelsesloven. Det er Faxe Kommune, der træffer afgørelse vedrørende stier og private veje. Stien ligger i skel til naboejendom mod syd (matr. nr. 5c). Råstofindvindingen skal i forvejen tage hensyn til forholdet til naboejendom. Af hensyn til skrænthældninger mm, vil der i praksis være en vis afstand til stien.

Visuelle forhold (landskab og kulturarv)

19, 31, 32, 42, 44, 47, 54, 55, 59, 60, 62, 63, 70, 79, A28, A53, 82

En række høringssvar udtrykker bekymring for, at landskabelige værdier og kulturmiljø vil lide skade eller forsvinde. Der bør ikke være graveområde i et særligt bevaringsværdigt landskab.

Landskabet består af en hedeslette mod vest og randmoræne, Ringsbjerg-bakkerne, mod øst.

Udsigt til smukke omgivelser er en af de vigtigste ting ved landlivet. Der er en bevaringsværdig udsigt fra en bakke(r) med beboelse. Støjvolde kan ødelægge udsigten ud over det flade landskab. En grusgrav er derfor ikke acceptabel.

Faxe Kommune anfører, at området er udpeget til særligt bevaringsværdigt landskab og skovrejsning uønsket. Overjord placeret i landskabet kan forstyrre billedet af et ellers fladt landskab.

Det skal i miljøvurderingen undersøges, hvordan udlægningen af gravefeltet og tekniske installationer harmonerer med landskabet.

Området omkring Bjerrede og Ulstrup er et værdifuldt kulturmiljø, som bør undersøges af museer og andre relevante myndigheder, inden man åbner op for grusindvinding. Der er formentlig danefæ, så der bør laves arkæologiske undersøgelser.

Ulstrup, Ulstrupvej (gammel hovedvej København-Næstved) og Ingelstrup Kapel (Danmarks mindste kirke) rummer en helt unik kulturarv. Området rummer desuden en masse historie, bl.a. beskyttet dige, mindesten. Det kulturhistoriske miljø omkring Ulstrup vil blive ødelagt. Kulturministeriet bør undersøge om det skal erklæres som kulturbevaringsområde.

Der er 3 tinglyste beskyttede trigonometriske stationer (på matr. nr. 2a.), hvor gravning ikke umiddelbart kan lade sig gøre på grund af "2 meter" fredningszone omkring hver station.

Region Sjællands bemærkninger

De landskabelige og kulturhistoriske forhold skal belyses i miljøkonsekvensrapporten og indgår i vurderingerne ved fastlæggelsen af vilkår for særligt efterbehandlingen.

At kommuneplanen udpeger området som særligt bevaringsværdigt er dog ikke i sig selv til hinder for, at der kan indvindes råstoffer. Området ses ikke umiddelbart at være udpeget som særligt kulturmiljø i kommuneplanen.

Der er ingen kirkebyggelinjer. Nærmeste kirke er Ingelstrup Kapel, der ligger ca. 1,2 km væk.

Museum Sydøstdanmark har været hørt og har foretaget en arkivalsk kontrol og arkæologisk vurdering af området. Museet har udarbejdet en udtalelse. Der er ikke registrerede

oldtidsfund/fortidsminder. Områdets forskellige landskabstyper kan være oplagt til oldtidsbebyggelser samt begravelser fra oldtiden. Desuden kan der i områder omkring tidligere vandløb være nedlagt depot/offerfund. Der er en betydelig risiko for at påtræffe skjulte fortidsminder på det ansøgte areal. Museet har derfor anbefalet, at der udføres en frivillig undersøgelse af det ansøgte areal, inden jordarbejderne går i gang. Hvis der i forbindelse med råstofindvindingen stødes på arkæologiske levn, skal arbejdet straks standses i overensstemmelse med museumsloven og Museum Sydøstdanmark skal underrettes.

Der er jorddiger, som er beskyttet efter museumsloven, inden for det ansøgte areal. Faxe Kommune er dispensationsmyndighed i det omfang råstofindvindingen medfører ændringer i digernes tilstand.

Efterbehandling

10, 40, 42, 48, 54, 70, 82

En række høringssvar udtrykker bekymring for om landskabet reetableres efter grusgravning, og fremhæver, at det skal ske under hensyntagen til områdets karakter.

Det anføres ligeledes, at indvinder ikke må kunne løbe fra ansvaret, ved at lukke e. lign., så området efterlades i kaos.

Der udtrykkes også bekymring for hvor længe indvindingen vil vare, og at det vil vare meget længe før området er efterbehandlet, så nuværende beboere måske ikke får glæde af det efterhandlede område, men vil blot være stavnsbundet til huset i mellemtiden.

Hertil kommer usikkerhed om anvendelsen efter endt gravning.

Der bør sikres hurtig reetablering, og der bør sættes faste rammer for arealet og indvindingsperioden samt at efterbehandling til natur fastsættes endegyldigt.

Der bør højst gives 5 års gravetilladelse, og en uudnyttet ressource skal ikke kunne begrunde en forlængelse. Det skal være et vilkår, at de afgravede områder efterbehandles successivt til natur/ekstensivt landbrug, på en landskabelig harmonisk måde.

Faxe Kommune ønsker tidligst muligt, at blive inddraget i planerne for efterbehandling af udgravningen.

Region Sjællands bemærkninger

Forholdene omkring efterbehandling skal belyses i miljøkonsekvensrapporten.

Der fastsættes som udgangspunkt en tilladelsesperiode på 10 år, jf. råstoflovens §9 stk. 1. "Tilladelse til indvinding af råstoffer kan gives for indtil 10 år. I særlige tilfælde kan en tilladelse gives for en længere periode". Af lovens bemærkninger fremgår:

”Særlige tilfælde« foreligger kun sjældent, men f.eks. hvor der kræves meget store arealreservationer for at sikre fortsat indvinding, eller hvor denne kræver meget betydelige investeringer, således at virksomheden har behov for at være sikret en længere periode med henblik på afskrivning af anlægsudgiften....”. Tilsvarende gælder, at en kortere tilladelsesperiode skal være sagligt begrundet, se NKN 2006–12–14 (I denne afgørelse forlænger NKN en tilladelse, der var meddelt for 8,5 år med baggrund i områdets begrænsede størrelse, til 10 år).

Råstofloven medfører, at regionen i forbindelse med gravetilladelsen skal stille vilkår om efterbehandling af arealet. Samtidig skal der stilles økonomisk sikkerhed for, at indvindingsområdet bliver efterbehandlet. Det er ansøger, der udarbejder efterbehandlingsplanen, men den skal godkendes af regionen.

Fastlæggelsen af vilkår for efterbehandling sker efter høring af Faxe Kommune. Regionen vil inddrage kommunen, så snart vi har viden om skitserne for efterbehandlingen.

Efter endt gravning og efterbehandling kan ejendommens i øvrigt eksisterende lovlige anvendelse fortsættes (anvendelsen må dog ikke stride mod evt. tinglyste vilkår). Hvis arealet efterfølgende skal planlægges eller godkendes anvendt til anden anvendelse, er det i udgangspunktet Faxe Kommune, som er myndighed.

Den samlede indvindingsperiode kan ikke forudsiges præcist, og afhænger bl.a. af efterspørgslen. Med den forventede indvindingstakt, vil der være råstofindvinding i ca. 5 år på det ansøgte areal. Hvis der også skal indvindes råstoffer på det supplerende areal forventes råstofindvindingen at være yderligere 2 år. Med den afsluttende efterbehandling forventes der at være aktivitet i området i ca. 8 år.

De overordnede rammer for indvindingsrækkefølge og efterbehandling for indvindingens op til fire faser indgår i miljøvurderingen samt råstoffilladelsen. Det forventes, at arealet på sigt bliver til et naturlandskab. Den nærmere udformning og størrelse af søer og vådområder afhænger af råstofressourcens udbredelse og mægtighed (dybde).

Plan- og råstofmæssige forhold

6, 9, 18, 26, 31, 32, 37, 42, 50, 54, 62, 64, 65, 66, 70, 72, 79, A53

Graveområdet bør tages ud af regionens råstofplan. Råstofressourcen står ikke mål med de omkostninger indvindingen vil påføre samfundet.

Faxe Kommune afviste tidligere i 2014 et projekt. Dette projekt havde tilsyneladende alt for store konsekvenser. Dengang var der kun tænkt en 5 årig tilladelse. Hvad har ændret sig siden.

De store byggeprojekter med Køge Bugt-motorvejen, supersygehus og Ringsted-jernbane er ved at være færdige.

Det skal også derfor også undersøges om de produkter der kan indvindes er efterspurgt. Er denne råstofindvinding overhovedet en nødvendighed for samfundet. Miljøvurderingen bør belyse et nul-scenarie, og et scenarie både med og uden tilførsel af materialer udefra, set ift. til samfundets behov for råstoffer fra denne lokalitet.

Der er over tid fremkommet modstridende oplysninger om råstofforekomsten. Hvilken dokumentation er der for råstofforekomstens mængde og kvalitet, og hvem står for dokumentationen.

Faxe Kommune henviser til tidligere bemærkninger, hvor det foreslås, at Bjerrede Graveområde udgår som graveområde (af råstofplanen). Der er ikke tale om en god forekomst, og i forbindelse med den tidligere ansøgning i 2014 var den forventede årlige produktion 70.000 m³, heraf 0 m³ under grundvandsspejl. Henviser også til de høringssvar som kommunen selv modtog i forbindelse med ansøgningen i 2014 (kan tilgås via link).

Høringssvar 31 og 72 er vedlagt COWI-rapport om bl.a. råstofforekomsten i forbindelse med Råstofplan 2012. Der var dengang ikke grundlag for at sige, at der var en entydig god råstofressource.

Der er risiko for, at indvindingen vil vare i mange år pga. grusforekomstens dårlige kvalitet.

Grusgraven vil være i strid med kommunens plangrundlag for området. Lokalplanen for Bjerrede er til boligformål og bosætning. Dele af lokalplanen ligger inden for graveområdet. Det skal undersøges om ansøgningen er i overensstemmelse med lokalplanen. Hvordan vil det påvirke til- og fraflytning i landsbyerne Ulstrup og Bjerrede og omegn.

Der er planlagt en del ny bebyggelse i Algestrup/Tureby i Køge Kommune. Den øgede trafik vil gøre det sværere at tiltrække nye borgere. Det skal undersøges hvordan man kan tage hensyn til byudviklingen i Algestrup.

Et graveområde ved St. Salby i Køge Kommune er tidligere udgået pga. hensyn til lokal trafik og skolevej. I Bjerrede er de samme problemer. Hvorfor er der denne forskelsbehandling.

Det fremgår af høringssvar (nr. 50), at man tidligere har forespurgt Faxe Kommune, hvorfor man undlader lokalplan på de tre gravesteder, uden at der foreligger en beslutning fra byrådet, samtidig med at der foreligger ansøgning fra ejer af de samme grunde. Da Faxe Kommune ikke har svaret sendes forespørgslen til regionen.

Region Sjællands bemærkninger

Miljøkonsekvensrapporten skal belyse et nul-scenarie og de planmæssige forhold,

Tilladelse til indvinding af råstoffer meddeles som udgangspunkt alene på baggrund af bestemmelserne i en råstofplan. Det er almindeligt, at der ikke træffes beslutning om at udarbejde lokalplan i forbindelse med råstofindvinding.

Det vurderes, at den nuværende lokalplanlægning ikke er uforenelig med råstofplanen eller den ansøgte indvinding, bl.a. er der ikke arealmæssigt overlap, hvorfor spørgsmålet ikke behandles yderligere i miljøkonsekvensrapporten.

Det forventes, at der er omkring 1,2 mio. m³ udnyttelige sand-, grus- og stenforekomster inden for det ansøgte areal. Hvis der evt. senere meddeles tilladelse til det supplerende areal, vil der blive tale om yderligere omkring 1,2 mio. m³.

Regionen vurderede i forbindelse med Råstofplan 2012, at arealet skulle udlægges som graveområde. Regionen foretog en overordnet afvejning ud fra råstofforekomstens mængde og kvalitet, områdets beliggenhed i forhold til den lokale og regionale forsyningsituation og de planlægnings- og miljømæssige interesser i området. Mere lokal forsyning skulle medvirke til at transportafstande holdes nede og at miljøet ikke belastes med unødigt lang transport. At sikre den lokale forsyning har også betydning for råstofpriserne.

Det ansøgte areal ligger langt fra andre grusgrave, så grus til projekter i området skal i dag hentes ved eksempelvis Mogenstrup Syd for Næstved, ved Sorø eller ved Roskilde. Prøveboringer har vist, at der er brugbare sand- og grusmaterialer på arealet.

Regionen kan gennem vilkårene i råstoffilladelsen import af råstoffer til videreforarbejdning til en råstofgrav, så længe der er tale om råstoffer i råstoflovens forstand. Råstoffer fra andre råstofgrave eller fra havet kan være en forudsætning for at producere det færdige produkt, der kan fremstilles i et mørtelværk eller andre forarbejdningsanlæg. Der kan også være tale om at tilføre råstoffer for at kunne opnå den rette kornstørrelsesfordeling til fremstilling af eksempelvis stabilt grus eller et tilslag til beton.

Hverken det ansøgte areal eller den mulige udvidelse ligger inden for Lokalplan nr. 700.71 ved Bjerrede. Lokalplanen for Bjerrede og planlagt ny bebyggelse ved Algestrup/Tureby er ikke i sig selv til hinder for, at der kan meddeles gravetilladelse ved Bjerrede. Afstanden til bebyggelse skal dog vurderes i forhold til fastsættelse af vilkår for støj mv. Afstanden til Algestrup/Tureby er så stor, at regionen vurderer, at der ikke er behov for en nærmere vurdering af muligheden for byudvikling.

I gravefasen vil det formentlig være sværere at tiltrække nye bosættere, mens det antagelig vil være mere attraktivt at bosætte sig i området efterfølgende, hvis arealet efterbehandles til eksempelvis natur. Områdets attraktionsværdi kan i første række have betydning for ejendomspriserne. Som det fremgår af afsnit længere nedefor kan beskrivelsen af indvirkningen på miljøet kun være en undersøgelse af de miljømæssige indvirkninger på de materielle goder, ikke på den værdimæssige indvirkning på goderne. Bosætningen kan i anden række have en, om end meget lille, betydning for Faxe Kommunes samlede økonomi, herunder fordi der vil være alternative bosætningssteder i kommunen. Regionen vurderer, at der ikke er tale om væsentlige (egentlige) miljømæssige indvirkninger, der skal vurderes nærmere i miljøkonsekvensrapporten.

Arealet ved St. Salby blev ikke medtaget i den endelige Råstofplan 2012 ud fra en samlet afvejning i forbindelse med vedtagelsen. Der blev lagt særlig vægt på hensynet til lokal trafik og skolevej. Arealet blev i stedet udlagt til interesseområde, så en eventuel fremtidig råstofudnyttelse ikke forhindres.

Driftstider

14, 31, 42, 48, 59, 72, 78

En række høringssvar udtrykker bekymring for driftstidens omfang. Der er søgt om åbningstid fra 6-18 og 7-17 på lørdage.

Lastbilerne skal kunne køre ind om morgenen, så de ikke skal holde på Bjerredevej og vente på åbning. Desuden er der bekymring for støj fra ventende lastbiler i tomgang uden for åbningstider. Hvad vil man gøre for at forhindre dette.

Det er uacceptabelt med støj fra kl. 6.00 på hver- og lørdage. Der bør kun arbejdes på hverdage, kl. 7-16. Gravetiden bør ikke overstige 37 timer om ugen.

Ulstrupvej 1C huser sårbare børn og unge, og der må derfor ikke arbejdes på helligdage og i weekender fra fredag kl. 15.

Der bør ikke arbejdes i weekender og på helligdage. Der bør ikke arbejdes hverdage mellem jul og nytår, de 3 hverdage før påske, fredag efter kr. himmelfartsdag, 1. maj og grundlovsdag samt i en sammenhængende periode på 3 uger hver sommer. Der bør kun kunne dispenseres fra lukkedage eksempelvis 2 dage om året.

Der skal fastsættes restriktive vilkår for, hvornår der kan henholdsvis læsses/bortkøres, graves og sorteres/evt. knuses materialer. Der bør ikke være projektørlys ud over åbningstidene.

Hvordan forhindres, at åbningstiden udvides sidenhen.

Region Sjællands bemærkninger

I forhold til driftstider, er det som udgangspunkt den heraf afledte støj der er mærkbar. Støjforhold og driftstider skal vurderes i miljøkonsekvensrapporten og ved fastlæggelsen af vilkår i råstoftilladelsen, hvor blandt andet særlige individuelle interesser vil blive afvejet i forhold til mulighed for eventuelle skærpelser eller lempelser i forhold til de vejledende støjkrav.

Muligheden for regulering af lastbiler i tomgang vil blive vurderet i forbindelse med tilladelsen.

Vilkår vedrørende belysning, vil blive behandlet i den kommende råstoftilladelse.

Tilladelsens vilkår om driftstider skal overholdes. Region Sjælland vil foretage tilsyn for at sikre, at vilkårene overholdes.

Friluftsliv

3, 54, 56, 65

Faxe Kommune anfører, at området er udpeget til friluftsområde.

Mange cyklister benytter vejene i området. Det fremgår også under punktet om trafik, at områdets veje benyttes af cykelryttere. Folderen ”Ture omkring Terslev og Bjerrede” har en fin beskrivelse af turen omkring graveområdet.

En gammel kirkesti langs matr. nr. 2a er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven. Den benyttes dagligt af mange ridende og hundeluftere. Der bør holdes en respektafstand til stien.

Regionens bemærkninger

Miljøkonsekvensrapporten skal belyse konsekvenserne for friluftsliv og rekreative interesser i nærområdet.

Selve det ansøgte areal anvendes ikke til friluft aktiviteter i dag.

I forhold til cyklister og andre grupper, som anvender vejnettet til friluft aktiviteter henvises til afsnittet trafikale forhold, der omhandler vejnettet og dets kapacitet og benyttelse.

Da der angiveligt er tale om en gennemgående kirkesti langs det sydlige skel ved matrikel 2a, er stien omfattet af bestemmelser i naturbeskyttelsesloven. Det er Faxe Kommune, der træffer afgørelse vedrørende stier og private veje. Stien ligger i skel til naboejendom mod syd (matr. nr. 5c). Råstofindvindingen skal i forvejen tage hensyn til forholdet til naboejendom. Af hensyn til skrænthældninger mm. vil der i praksis være en vis afstand til stien.

Det ansøgte areals størrelse og VVM

1, 3, 4, 6, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 27, 28, 29, 31, 35, 42, 46, 47, 70, A53

I forbindelse med den indledende høring var der en del høringssvar, der ønskede at det ansøgte skulle VVM-vurderes. Det blev fremhævet, at der er en tinglyst aftale mellem Nymølle Stenindustri og ejeren på mere end 50 ha.

Efterfølgende er der afholdt en 1. offentlige høring i forbindelse med, at den senere ansøgning for et areal på ca. 40 ha har medført, at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensvurdering (VVM).

De sidste 16,5 ha, der er omfattet af miljøvurderingen er ikke udlagt som graveområde i råstofplanen, men er en måde at kunne udvide gravefeltet på. Regionen vil generelt hellere udvide eksisterende graveområder end åbne nye. Er der planer om at udvide graveområdet.

Der bør gives én stor frem for flere mindre tilladelser, også for at gravningen ikke trækker tidsmæssigt ud.

Skellet mellem Mosegårdsvej 3 og matr. nr. 3a har ikke været respekteret i forbindelse med dyrkning af marken. Der forventes en berigtigelse af skellet inden ændret anvendelse.

Region Sjællands bemærkninger

Projektet er omfattet af miljøvurderingspligt efter miljøvurderingslovens bilag 1, pkt. 19, da der er søgt om indvinding af råstoffer på ca. 40 ha (størrelseskriteriet er 25 ha).

Der er søgt tilladelse for så stort et areal som udlægget af graveområde i Råstofplan 2016 umiddelbart giver mulighed for. Samtidig miljøvurderes yderligere ca. 16,5 ha, der ikke udlagt som graveområde i råstofplanen. Det gøres efter anmodning fra ansøger fordi arealet på et senere tidspunkt evt. inddrages i råstofplanlægningen, og der måske vil blive søgt om tilladelse til råstofindvinding på dette areal. Regionen har ikke på nuværende tidspunkt ikke truffet afgørelse om, hvorvidt udvidelsen på ca. 16,5 ha skal medtages i den kommende Råstofplan 2020.

Hvis miljøvurderingen, der udarbejdes nu, også skal være fyldestgørende for en eventuel udvidelse af graveområdet, så skal de fremtidige miljøforhold fortsat ligge inden for rammerne af miljøvurderingen. Hvis miljøvurderingens forudsætninger ikke længere er overholdt, vil udvidelsen skulle screenes for fornyet miljøvurderingspligt efter miljøvurderingslovens bilag 2, pkt. 13a, om udvidelser.

Spørgsmålet om overholdelse af skel mellem Mosegårdsvej 3 og matr. nr. 3a i forbindelse med dyrkning af marken er et privatretligt anliggende, som ligger uden for regionens kompetence. Regionens sagsbehandling vil tage udgangspunkt i det formelle ejendomsforhold i form af matrikelgrænser.

Værdiforringelser, skader på naboejendom og økonomisk kompensation

1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 19, 27, 29, 31, 32, 35, 37, 40, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 67, 69, 70, 72, 76, 78, 79, A28

En række høringssvar udtrykker bekymring for, at værdien af naboejendommene falder (30-35 % er nævnt), og der vil også komme faldende lejeindtægter, hvis der skal indvindes råstoffer.

Også de virksomheder, der ligger i området, kan blive påvirket og falde i værdi. Det bør undersøges hvilke konsekvenser det kan have for området i og omkring Bjerrede.

Faxe Kommunes borgere vil blive pålagt en økonomisk byrde, hvis kommunen skal bruge ekstra penge på vejvedligehold, trafikregulerende tiltag og etablering af cykelsti, herunder til ekspropriation.

Det bør undersøges hvad det økonomiske tab er for området husejere og for Faxe Kommune som helhed. Vil det ikke være bedre med den planlagte tilflytning end med grusgravning.

Vil rystelserne fra 30-60 lastbiler på Bjerredevej eller dumpning af vognlæs give skader på huse og fundament.

Graveprofilen bør have en hældning, der beskytter naboejendom mod påvirkninger fra undergrunden. Hvilke dokumentation er der for, at der ikke forventes skader på nabobygninger. Kan der søges om tilladelse til at grave stejle, og hvordan beskyttes naboer.

Der ønskes en beskrivelse af økonomiske kompensationsmuligheder, hvis private drikkevandsboringer påvirkes.

Nabo med biodynamisk jordbrug (bl.a. får og bier) og gårdbutik frygter at bl.a. støj vil skræmme kunder væk. Støv kan ødelægge græsset og dermed wrappen. Kan en sådan virksomhed ødelægge vilkårene for en anden virksomhed uden erstatning.

Indvinder skal hæfte for dyrlægeregning eller mistet hest som følge af sandkolik. Frygter også mindre markudbytte som følge af sænket vandstand, hvorved der skal købes ekstra foder.

Der ønskes en konsekvensvurdering om, hvordan de tab en grusgrav vil medføre for virksomhederne, vil påvirke deres økonomi.

Overskuddet fra råstofindvindingen bør gå til at dække ca. 100 ejendommers værditab. Ejer, indvinder, kommune eller region bør give økonomisk kompensation.

Værditabet for omliggende ejendomme bør undersøges, også og for at kunne indgå i den politiske behandling af ansøgningen.

Ét hørings svar (19) anfører, at man vil anlægge sag mod lodsejer, indvinder og Region Sjælland for et fald i lejeindtægt på 5-8 mio. kr. I hele området vil det løbe op på 30-60 mio. kr. Det anføres desuden, at man som tidligere ejer har tilbagekøbsret til området, men pga. den korte svarperiode og tidligere sælgers ophold i udlandet, har det ikke været muligt at få disse dokumenter tilvejebragt.

Ejerne af Bjerredevej 36 fremhæver, at denne ejendom pga. den særligt udsatte beliggenhed (se også under "støj") ved nordøsthjørnet af matr. nr. 2a vil blive uforholdsmæssigt hårdt ramt ud over en rimelig tålegrænse. Hvis indvindingstilladelsen ikke tager væsentligt hensyn til denne situation, ser ejer sig nødsaget til at rejse et erstatningskrav over for såvel indvinder som Region Sjælland. Nymølle vil i deres bidrag til miljøvurderingen have incitament til at nedtone miljøgenerne. Regionen skal vurdere miljøvurderingen i dette lys.

Region Sjællands bemærkninger

Vurdering af eventuelle værdiforringelser og økonomisk kompensation skal ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten. Begrundelsen er, at planlægning for og tilladelse til råstofindvinding i udgangspunktet er erstatningsfri regulering. Region Sjælland har ikke kompetence til at gå i dialog om økonomisk kompensation, så længe der ikke er tale om ekspropriation. Eventuelle spørgsmål om erstatning for økonomisk tab er et privatretligt forhold mellem indvinder og naboer.

Også spørgsmålet om tidligere lodsejers tilbagekøbsret til området er et privatretligt forhold.

Det fremgår af Miljø- og Fødevarerministeriets udkast til ny VVM-vejledning, jf. høringsportalen den 26/10-18, at en evt. miljøundersøgelse ikke omfatter selve den værdimæssige indvirkning på de materielle goder. Der kan ikke kræves en vurdering af, om projektet vil påvirke værdien af fast ejendom og i givet fald hvor stor en eventuel op- eller nedgang anslås at være. Beskrivelsen af indvirkningen kan kun være en undersøgelse af de miljømæssige indvirkninger på de materielle goder.

Der vil derfor ikke blive gået nærmere ind i værdispørgsmålet i sig selv. Det er dog regionens vurdering, at der kan ske et fald i værdien af naboejendomme under selve indvindingen, mens værdien kan stige, når området er efterbehandlet, særligt hvis efterbehandlingen resulterer i et område med sø og natur.

Regionen vurderer tilsvarende, at det ikke er en væsentlig miljømæssig parameter, hvordan Faxe Kommunes økonomi påvirkes. Der henvises i øvrigt til afsnittet ”Trafikale forhold” for de nærmere trafikale forhold. Råstofindvinding vil ikke være en hindring for en tilflytning i henhold til Faxe Kommunes planlægning.

Miljøvurderingen skal omfatte de væsentlige indvirkninger på miljøet. Derfor vurderer Region Sjælland, at miljøkonsekvensrapporten bl.a. skal omfatte en vurdering af risikoen for sætningsskader på fast ejendom.

I råstoftilladelsens fastlægges der vilkår for maksimale de hældninger ud fra afstand til vej-anlæg, matrikelskel og funderede bygninger. Vilkår fastsættes ud fra geotekniske beregninger ud fra danske standarder og kendskab til styrke og belastning.

Det er regionens erfaring, at råstofindvinding normalt ikke har væsentlig indvirkning på miljøet i form af påvirkning af omkringliggende jordbrug, herunder i forhold til muligheder for græsning og markudbytte. Miljøvurderingen og afsnit ovenfor omfatter i øvrigt forhold omkring støv og grundvand.

Andre forhold og generel håndhævelse af vilkår

13, 14, 19, 29, 42, 49, 58, 59, 60, 64, 65, 70, 78

En række høringssvar udtrykker bekymring for en række forskellige forhold, herunder hvordan overholdelse af vilkår sikres.

Graveområdet er gennemskåret af højspændingskabler, lyslederkabel og en vandledning langs Ulstrupvej med et tinglyst fredningsbælte på 4 m.

Respektafstande til skel, veje og bygninger bør indgå i miljøvurderingen.

Der er affaldsdepoter og afbrændingspladser inden for graveområdet. Der er flere gange konstateret bål med usædvanlig sort røg. Resterne er efterfølgende gravet ned. Det må antages, at jorden her er stærkt forurenet. Denne jord skal håndteres korrekt

Der er gennem årtier dumpet byggeaffald, limrester, fortynder mm. i den gamle mergelgrav i det sydøstlige hjørne af graveområdet (ved Ulstrupvej og Ulstrup Bygade). Er bekymret for at forureningen spredes og for drikkevandsressourcerne.

Der er flere gange spredt væsentlige mængder slagter ud over hele graveområdet. Måske med tungmetaller, det kræver en nærmere undersøgelse.

Da genbrugsfirmaet RGS90 står bag firmaet Nymølle udtrykkes der bekymring for, hvad der vil blive fyldt på/i grusgraven.

Der skal kunne tilføres materiale. Skal der kunne nedknuses betonaffald eller dumpes forurenet jord.

Det forventede forbrug på 250.000 l dieselolie vil give uacceptabel høj forurening.

Der bør laves en måling af luftforureningen fra den eksisterende trafik i krydset Bjerredvej/Byvej for at belyse om det er tilrådeligt at intensivere trafikken.

Hvordan sikres, at Nymølle Stenindustri ikke ender med at have andre aktiviteter en råstof-indvinding, f.eks. udlejning af grund eller maskiner, eller at der foregår ulovlig til- og frakørsel fra ejendommen.

Hvordan sikres det generelt at virksomheden ikke forurener, og at tilladelsens vilkår overholdes. Hvordan sikres det, at gravningen ikke fortsætter længere end den forventede driftsperiode. Hvilke konsekvenser skal det have for indvinder hvis vilkår og lovgivning ikke overholdes.

Region Sjællands bemærkninger

Regionen fører tilsyn med, at gravetilladelsens vilkår overholdes. Tilsvarende fører Faxe Kommune tilsyn med vilkårene i de øvrige godkendelser/ dispensationer.

Regionen fører jævnlige tilsyn med alle aktive råstoftilladelser. Derudover foretages der tilsyn på baggrund af konkrete henvendelser. Ved tilsyn kontrolleres, at de meddelte vilkår

overholdes. Såfremt vilkår overtrædes, træffes der konkrete vurderinger om det fysiske eller retlige skridt med henblik på lovliggørelse, herunder også muligheden for påbud og politianmeldelse.

Den samlede indvindingsperiode kan ikke forudsiges præcist og afhænger bl.a. af efterspørgslen. Med den forventede indvindingstakt, vil der være råstofindvinding i ca. 5 år på det ansøgte areal. Hvis der også skal indvindes råstoffer på det supplerende areal forventes råstofindvindingen at vare yderligere 2 år. Med den afsluttende efterbehandling vil der være aktivitet i området i ca. 8 år. Tilladelsen forventes at komme til at gælde for 10 år.

Forholdet og afstande til diverse højspændings- og lyslederkabler, vandledninger, veje og skel håndteres gennem fastlæggelsen af gravetilladelsens vilkår, hvor relevante parter skal høres. Regionen vurderer, at der er tale om mere tekniske forhold, der ikke i sig selv har karakter af væsentlige miljøforhold, der kræver en nærmere vurdering i forbindelse med miljøvurderingen. De tekniske forhold skal kun indgå indirekte i miljøvurderingen i det omfang de har betydning for håndteringen af øvrige miljøforhold.

Region Sjælland har ingen registreringer af konstateret jordforurening (såkaldt "V2") på det ansøgte areal eller i dets umiddelbare nærhed. Afbrænding af bål og udbringning af slagger er sket på rigtig mange landbrugsjorde og giver ikke i sig selv anledning til formodning om mulig jordforurening.

I forhold til mulig forurening af mergelgrav kan Region Sjælland konstatere, at der på luftfoto fra 1954 er en grav på matr. 2a, Ulstrup By, Terslev, som ikke kan registreres i dag. Region Sjælland har oprettet en selvstændig sag, såkaldt "V1-sag" om dette, hvor det skal afklares om området kan være forurennet.

Hvis der i forbindelse med råstofindvindingen konstateres en forurening skal arbejdet standses og Region Sjælland skal underrettes, jf. § 71 i jordforureningsloven.

Jordforureningsloven medfører, at der ikke uden dispensation fra regionen må tilføres jord udefra til råstofgrave.

Regionen kan i gravetilladelsen fastlægge vilkår om, at der kan tilføres rene råstoffer til oparbejdning af materialer. Region Sjælland anser normalt dette for en nødvendighed, da grus er en ikke fornybar ressource, og det derfor er vigtigt at oparbejde kvalitetsmaterialer der, hvor det er muligt. Regionen fastlægger normalt vilkår om, at råstoffer tilført til graven udefra maksimalt må udgøre 25% af den indvundne mængde. Tilførsel herudover forudsætter fornyet tilladelse fra Region Sjælland.

Der forventes alene aktiviteter i relation til råstofindvindingen, og ikke udlejning af eksempelvis maskiner e. lign. Disse forhold indgår derfor heller ikke i miljøvurderingen. Såfremt der på et senere tidspunkt søges om udvidelse af aktiviteterne til f.eks. udlejning eller andet der ikke direkte vedrører indvindingen eller råstofforureningen, skal der ansøges om tilladelse fra Faxe Kommune.

Miljøforhold som f.eks. årlige emissioner fra dieselforbrug mm, skal omfattes af miljøkonsekvensrapporten.

Tilladelsesprocessen

1, 48

Har Regionsrådet og Faxe Kommune været inde over, hvor er den parlamentariske proces blevet af.

Ejerne af Bjerredevej 36 indgår gerne som enkeltpersoner og som en del af foreningen mod grusgraven gerne i en nærmere dialog med regionen og indvinder om enkeltelementerne i en tilladelse og om mulighederne for at tage hensyn og kompensere os som de hårdest ramte naboer.

Region Sjællands bemærkninger

Region Sjællands tidligere Udvalg for Trafik, infrastruktur og miljø blev henholdsvis den 22/5-18 og 5/9-18 orienteret om bl.a. den indledende høring og igangsættelsen af 1. offentlige høring for miljøvurderingen.

Sagen vil blive forelagt politisk i regionen, førend 2. offentlige høring for miljøkonsekvensrapporten, inkl. udkast til tilladelse til råstofindvinding, sendes i 2. offentlige høring. Også i forbindelse med en endelig vedtagelse af råstofindvindingen vil sagen blive forelagt politisk.

Faxe Kommune inddrages i sagen som berørt myndighed, både i forhold til miljøvurdering og udkast til gravetilladelse. Hertil kommer, at Faxe Kommune selv er den kompetente myndighed i forhold til bl.a. vejadgang, naturbeskyttelsesloven og vandforsyningsloven, f.eks i forbindelse med indvinding under grundvandsspejlet. Kommunens tilladelser og dispensationer indsættes i den kommende råstof tilladelse, jf. samordningspligten.

Berørte parter inddrages efter forvaltningslovens bestemmelser for partshøring. Også udkast til gravetilladelse og øvrige tilladelser med vilkår vil blive sendt i partshøring, hvor der vil være mulighed for dialog om vilkårenes udformning.

Region Sjælland har ikke kompetence til at gå i dialog om økonomisk kompensation, så længe der ikke er tale om ekspropriation i lovens forstand. Spørgsmålet er et privatretligt forhold mellem indvinder og naboer.

Region Sjælland vil opfordre til, at der nedsættes en følgegruppe med indvinder, repræsentanter for naboer og eventuelt interesseorganisationer.